

Justitiedepartementet

Remiss. Kommuner mot brott, SOU 2021:49**Yttrande**

Även om lagen (11.1) är ett ingrepp på det kommunala självbestämmandet, något som principiellt motsätts, så menar Region Gotland att nuvarande skrivelse har ett väl beskrivet syfte och en utformning som i stort minimerar ingreppets skadeverkningar. Emellertid förordar Region Gotland ett antal förtydliganden i syfte att säkerställa förutsättningarna för lokal anpassning och effektivt resursnyttjande.

Lagförslaget inbegriper bland annat att kommunerna kontinuerligt ska kartlägga brottsligheten och dess konsekvenser (11.3.1). Region Gotland menar att kontinuerligt kartläggande är en dynamisk process som behöver kunna genomföras utan byråkratisering av förfarandet. Det bör förtydligas vem, i lagens mening, som fastställer lägesbilden och med vilken frekvens. På samma tema bör det förtydligas vem, i lagens mening, som fastställer åtgärdsplanen (11.3.2). Ur det kommunala perspektivet vore det önskvärt att det blir tydliggjort att det finns stor frihet för kommuner att själva bestämma hur och i vilken kontext dessa lägesbilder tas fram och fastställs. Det skulle försvåra arbetet i praktiken om dessa processer blev alltför detaljstyrda.

I fråga om det lokala samordningsansvaret (11.3.4) ser Region Gotland en risk att ett ökat kommunalt ansvar för de brottsförebyggande frågorna skulle medföra en motsvarande minskning i engagemang och samverkansbenägenhet hos aktörer och myndigheter med liknande uppgifter. Det bör därför skapas beredskap att särskilt följa upp lagens långsiktiga effekter i detta hänseende. Vidare framgår inte vilket beslutsmandat ett brottsförebyggande råd skall ha eller vilka kraven är på sammansättning och formella instruktioner (även 5.4.2). Även här bör det tydliggöras att kommuner får en stor frihetsgrad att organisera ett sådant råd och dess utformning utifrån lokala förutsättningar då arbetet kan vara ändamålsenligt utan att vara formaliserat. Alltför långtgående detaljstyrning innebär en stelhet som inte är förenlig med ett effektivt arbete.

Lagförslaget pekar även ut anpassat operativt stöd från länsstyrelserna som ett utvecklingsområde (12.2.2). Här ser Region Gotland en vinning i att länsstyrelserna samordnar detta uppdrag mellan sig. På så vis ges förutsättningar till resurs-, informations-, och kompetensdelning över länsgränser vilket möjliggör ökad regional styrka. I synnerhet för små län bör detta kunna ge mervärden.

Regionstyrelsen

Eva Nypelius
Ordförande Regionstyrelsen

Peter Lindvall
Regiondirektör